

Program adaptacyjny opracowany dla dzieci rozpoczynających naukę w klasie pierwszej w Szkole Podstawowej nr 12 w Gdyni w roku szkolnym 2021/2022

1. Wstęp

Zmiany są wpisane w ludzką egzystencję. W każdym wieku – począwszy od dzieciństwa towarzyszą nam nowe sytuacje, które napawają niepokojem.

Dziecko przekraczające po raz pierwszy próg szkoły wchodzi w nowe środowisko. Poznaje budynek szkoły, sale lekcyjne i inne pomieszczenia, z których będzie korzystać. Zmienia się także otoczenie społeczne, pojawiają się nowi koledzy, nauczyciele, inne osoby dorosłe pracujące w szkole. Pojawiają się nowe wymagania – oczekuje się od dziecka większej samodzielności, zaradności, podejmowania zadań nie zawsze zgodnych z własnymi potrzebami i zainteresowaniami. Rodzi się też ciekawość i chęć poznawania tego, co nieznanne. Może obudzić się również niepokój, a nawet utrata poczucia bezpieczeństwa. Przeżywanie takich emocji związane jest z wrażliwością dziecka, jego odpornością na stres i wcześniejszymi doświadczeniami.

W zalecanych warunkach i sposobach realizacji podstawy programowej podkreśla się, że nauczyciele powinni „**zorganizować dostosowany do potrzeb dzieci okres ich adaptacji w szkole**”. Przede wszystkim należy **zadbać o ich poczucie bezpieczeństwa**. Czas trwania okresu adaptacyjnego określa nauczyciel, biorąc pod uwagę potrzeby dzieci. Program adaptacyjny dla uczniów klas 1 jest bardzo ważnym elementem w pracy wychowawczej szkoły i nauczyciela. Ma pomóc dziecku w miarę bezstresowym przejściu z przedszkola do szkoły, w zminimalizowaniu stresu wywołanego nowymi sytuacjami i nowym środowiskiem.

2. Cele ogólne programu:

- a) Wspieranie dziecka w procesie przystosowania do środowiska szkolnego.
- b) Pozyskanie rodziców jako partnerów w celu podjęcia ujednoczonych działań w procesie adaptacyjnym.
- c) Włączanie dzieci i rodziców w życie, tradycje i zwyczaje szkoły.

3. Cele szczegółowe

- a) Rozpoznawanie możliwości dzieci w zakresie gotowości szkolnej i zapewnienie odpowiedniej pomocy pedagogiczno-psychologicznej uczniom z trudnościami.
- b) Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.
- c) Kształtowanie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej.
- d) Integracja zespołu klasowego – rodzice, dzieci, nauczyciele.

- e) Wypracowanie wspólnych norm i zasad.
- f) Nabywanie umiejętności korzystania z różnych sprzętów i pomieszczeń.
- g) Poznawanie osób pracujących w szkole oraz sposobu zachowania się wobec nich.
- h) Przygotowanie rodziców do udzielania dziecku wsparcia w procesie przystosowania do warunków szkolnych.

4. Realizacja programu

Zadania	Formy realizacji
Zapoznanie z ofertą szkoły, szkołą i jej pracownikami w czasie poprzedzającym podjęcie nauki w klasie pierwszej	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły (informacje dotyczące naboru uczniów do klasy 1, uaktualnianie informacji dotyczących uroczystości szkolnych, konkursów itp.) - udział w życiu szkoły dzieci uczących się w naszych oddziałach przedszkolnych - wysłanie listu do każdego ucznia w czasie wakacji
Rozpoznawanie możliwości dzieci w zakresie gotowości szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> - analiza informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w klasie 1 i bilansu sześciolatka - rozmowy z rodzicami - zebranie od rodziców informacji, które ułatwią jak najlepsze zaspokojenie potrzeb dzieci i właściwe ukierunkowanie różnych form pomocy, jakimi dysponuje szkoła - przeprowadzenie badań przesiewowych pod kątem ryzyka wystąpienia trudności szkolnych (diagnoza logopedyczna i wstępna) w celu zapewnienia pomocy uczniom z trudnościami edukacyjnymi - przedstawienie oferty pomocy pedagogiczno-psychologicznej na terenie szkoły (terapia logopedyczna, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, gimnastyka korekcyjna, pomoc pedagoga i psychologa szkolnego)
Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i troska o zdrowie	<ul style="list-style-type: none"> - omówienie drogi do i ze szkoły (w tym wycieczka na skrzyżowanie) - zapoznanie z regulaminami szkoły (regulamin zachowania w czasie przerwy, regulamin szatni, regulamin stołówki, zasady zachowania na basenie i w świetlicy szkolnej) - zwiedzanie szkoły i jej pomieszczeń (sala gimnastyczna, świetlica, biblioteka, czytelnia, stołówka, sekretariat, boisko, plac zabaw, gabinet pielęgniarki szkolnej) oraz zapoznanie z pracownikami szkoły - udział w apelu porządkowym

	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki w klasach na temat bezpieczeństwa oraz przestrzegania zaleceń dotyczących zapobiegania COVID - odbieranie dzieci przed lekcjami przez nauczyciela z szatni lub ze świetlicy oraz odprowadzanie po zajęciach - sprawowanie opieki podczas obiadów - pomoc w przygotowaniu do zajęć na pływalni i po zajęciach w sprawnym przebieraniu oraz suszeniu włosów - tymczasowe ustępstwa dla rodziców w przestrzeganiu „Zasad wejść na teren budynku szkoły oraz wyjść” - umożliwienie spędzenia przerwy w klasie – eliminacja hałasu i możliwość spożycia w spokoju drugiego śniadania - stwarzanie możliwości odciążania tornistrów (pozostawianie książek i przyborów szkolnych w klasie)
<p>Integracja zespołu klasowego. Rozumienie znaczenia takich wartości jak: tolerancja, życzliwość, koleżeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy integrujące zespół klasowy - zawarcie kontraktu klasowego - wypracowanie wspólnych norm i zasad - prawo wyboru z kim dzieci chcą chodzić/siedzieć w parze w pierwszym tygodniu nauki - czytanie literatury dziecięcej - wdrażanie do pełnienia ról w społeczności szkolnej (wybór samorządu klasowego, dyżurnych)
<p>Poznanie i nazywanie swoich stanów emocjonalnych oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne - odgrywanie scenek dramatycznych - czytanie literatury dziecięcej - analizowanie zachowań uczniów w klasie - udział w Dniu Kropki (wzmocnienie poczucia wiary we własne możliwości) - zwolnienie ze wstawiania ocen przez miesiąc - częste stosowanie oceniania kształtującego
<p>Pozyskanie rodziców do aktywnej współpracy z nauczycielem i ze szkołą</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązanie dobrych relacji z rodzicami, ułatwiających dalszą współpracę – ważność pierwszego zebrania z rodzicami - integracja rodziców między sobą (wymiana adresów mailowych, numerów telefonów) - zaangażowanie rodziców do tworzenia planu pracy wychowawczo-profilaktycznej klasy - pomoc w organizacji życia klasy i szkoły

5. Przewidywane efekty:

Dziecko:

- czuje się bezpiecznie i chętnie przychodzi do szkoły,
- zachowuje się zgodnie z normami i zasadami obowiązującymi w klasie i w szkole,
- swobodnie porusza się po budynku szkolnym,
- zna miejsca i osoby, z którymi będzie miało kontakt podczas pobytu w szkole,
- szanuje pracowników szkoły, kolegów w klasie i w szkole,
- czuje się akceptowane przez nauczycieli i inne dzieci.

Nauczyciel:

- zna dziecko,
- zapewnia mu opiekę i rozwój.

Rodzice:

- współpracują z nauczycielami w zakresie stymulowania rozwoju dziecka,
- czynnie uczestniczą w życiu klasy i szkoły.

Opracowały:

Katarzyna Połchowska

Marzena Zawadzka

Olga Ziemia